

Den uendelige historie om vitamin B12

Professor, Ebba Nexø

Titel: Professor, PhD, Aarhus University Hospital, Dept. Clinical Biochemistry

Beskæftigelsesområder: Klinisk Biokemi. Forskning inden for vitamin B12. Rådgivning vedrørende god videnskabelig praksis.

Vitamin B12 blev skabt længe før der kom liv på jorden, men det blev først opdaget for knap 100 år siden. På det tidspunkt havde man i andre 100 år kendt til en dødelig sygdom, som havde fået navnet pernicious anæmi – dødelig blodmangel. Patienterne fik det bedre hvis de dagligt spiste masser af rå lever. Efter flere års hårdt arbejde lykkedes det at isolere det aktive stof. Det fik navnet vitamin B12. Indsprøjtning af få milligram af vitaminet kunne redde patienternes liv, og blev det givet i tide kunne det forebygge skader på nervesystemet.

Nu fik de klinisk biokemiske afdelinger en vigtig opgave. De skulle udvikle analyser, som kunne finde patienter med vitamin B12 mangel FØR patienterne fik for mange symptomer fra nervesystemet. Først blev analyse af B12 i blodet udviklet og i dag udføres der mere end en million analyser om året bare i Danmark. Så fulgte analyse af de stoffer der ophobes når B12 mangler, methylmalonsyre (MMA) og homocystein og sidst er analyse af den del af B12, der kan komme ind i cellerne blevet lanceret (holoTC også kaldet, aktivt B12).

I dag har vi to udfordringer: hvordan rådgiver vi bedst klinikkerne om den rette brug af disse analyser og hvad kan vi tilbyde når årsagen til vitamin B12 mangel skal udredes. Dansk Selskab for Klinisk Biokemi (DSKB) har for nylig nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på hvilke analyser vi fra de klinisk biokemiske afdelinger udfører. Når arbejdet er afsluttet vil det næste skridt være et samarbejde med andre kliniske selskaber så vi tilsammen kan få fastlagt hvordan en patient mistænkt for at mangle vitamin B12 bedst kan blive udredt ved brug af de analyser vi fra de klinisk biokemiske afdelinger kan tilbyde.